

ת"פ (באר שבע) 45470-11-22 - מדינת ישראל נ' קובה ז'וז'ונשוילי

ת"פ (באר-שבע) 45470-11-22 - מדינת ישראל נ' קובה ז'וז'ונשוילי מחוזי באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 45470-11-22

מדינת ישראל

נגד

קובה ז'וז'ונשוילי

ע"י ב"כ עו"ד דימטרי דוגמן

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[03.12.2024]

כבוד השופט, סגן הנשיא יואל עדן

גזר דין

האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה המפורטת בו, דרישת נכס בכוח, לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום היה הנאשם דרר רחוב ללא כתובת מגורים קבוע. בתאריך 9.11.27 בסמוך לשעה 13:20 ישבה המתלוננת ילדת 1960 ("המתלוננת") על ספסל ברחוב.

בשלב מסוים, ניגש הנאשם מאחורי המתלוננת כאשרתיקה היה המונח על הספסל לידה ולקח אותו, בכוונה לגנובו, תוך שהוא דורש אותו ממנה בכוח באופן שהיכה אותה בראשה באמצעות התיק בחוזקה, בעוד היא מנסה לאחוז בתיק.

המתלוננת אחזה בראשה בכוח להחלה לצרוח מכאבים. הנאשם החל במנוסה כאשר התיק בידיו. עובר אורח אשר הזדמן למקום האירוע, רדף באמצעות רכבו אחר הנאשם עד שעצראותו, נטל מידיו את התיק והחזירו למתלוננת. כתוצאה ממעשיו של הנאשם סבלה המתלוננת מנפחות ואיבוד חזקת הראש. במעשיו אלה, דרש הנאשם מהמתלוננת בכוח את התיק, בכוונה לגנובו.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, והורשע בעבירה המפורטת בו, ולעניין העונש סוכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי. ב"כ הנאשם ביקש להפנות את הנאשם לשירות המבחן שיבחן אפיק טיפולי שיקומי, והמאשימה לא התנגדה לכך מבלי שיהיה בכך התחייבות מצידה לקבלת המלצות התסקיר או הבעת עמדה לעונש.

הראיות לעונש

3. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש, הנאשם נעדר עבר פלילי. מטעם ההגנה הוגשה תמונת הנאשם מתיק החקירה - 1/נ, על מנת להראות את מצבו דאז.

תסקירי שירות המבחן

4. הנאשם, יליד 1982, נשלח לשירות המבחן והוגשה בעניינו שורת תסקירים, בהם נסקרו נסיבותיו לצד פירוט תהליכים שעבר.

על פי התסקיר הראשון מיום 16.4.23 הנאשם נשוי ואב לילדה בת 5, ואשתו ובתו מתגוררות בגיאורגיה. הנאשם שיתף כי החל לצרוך אלכוהול בגיל 16. בשנת 2002 עלה ארצה, תחושת חוסר השייכות וחוסר הביטחון השפיעה על דימויו העצמי, הוא מצא את עצמו ללא קורת גג ולא מעט פעמים נשאר ברחוב ללא מקום לינה קבוע. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. לקח אחריות על ביצוע העבירה, ביטא חרטה ובושה על התנהגותו מאחר ואינו תופס את עצמו כאיש אלים והתנהגות המתוארת אינה משקפת את התנהלותו בדרך כלל והינה חריגה לעמדותיו ותפיסותיו לגבי שימוש באלימות.

הנאשם שיתף כי טרם ביצע העבירה היה דר רחוב, צרך אלכוהול בתדירות גבוהה וגם בעת ביצוע העבירה היה תחת השפעת אלכוהול, וביטא מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי בתחום ההתמכרות לאלכוהול במסגרת סגורה וארוכת טווח.

צוין כי רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק לצד בעיית ההתמכרות לאלכוהול גבוהה. שירות המבחן המליץ על שילובו בקהילה טיפולית.

לאחר תסקירים ביחס לבדיקות והתאמות שוחרר הנאשם, בהסכמה, ביום 26.7.23 לקהילה הטיפולית בית אור אביבה.

מהתסקיר מיום 16.10.23 עולה כי הנאשם שולב בטיפול ייעודי בתחום ההתמכרות. לצד רצון לשינוי בחייו עלו קשיים, והומלץ על ניסיון טיפולי נוסף.

מהתסקיר מיום 7.1.24 עלה כי למרות שהנאשם משולב חמישה חודשים בטיפול ייעודי, הוא מתקשה להסתגל ולעמוד בייעודי הטיפול, ושירות המבחן המליץ על ניסיון נוסף.

מהתסקיר מיום 28.2.24 עלה כי הקשיים נמשכים, קיים קושי בלקיחת חלק בטיפול הקבוצתי ותחושה של פסיביות מצידו, ולהתרשמות צוות הקהילה יש מיצוי בתועלת שקהילה טיפולית יכולה להעניק לנאשם. הומלץ להעברתו להוסטל אביבים שנמצא בשטח קהילת בית אביבה, הוסטל אשר פועל כמסגרת טיפולית המשך פתוחה בה מטופלים יוצאים עצמאית לעבודה, ובהסכמה הנאשם עבר לשם מיום 13.3.24.

לאחר תסקירי ביניים הוגש ביום 6.6.24 תסקיר המלמד על מסוגלות נמוכה של הנאשם מבחינה תעסוקתית, התמצאות, סידורים וחוסר חיבור שלו למצב, תוך שצוין כי הצוות אינו רואה היתכנות להשתלבות הנאשם בדירת בוגרים והתנהלות עצמאית, והתבקשה דחייה נוספת לניסיון טיפולי נוסף.

בתסקיר מיום 1.9.24 צוין שירות המבחן כי צוות הטיפול של הוסטל אביבים סבור כי חזרה של הנאשם לקהילה בעיר מגוריו מהווה סיכון וגם לא נראה כי הנאשם מתאים להשתלב בדירת הבוגרים מטעם העמותה בבית שמש. גורמי הטיפול המליצו על מסגרת ארוכת טווח המותאמת למטופלים במעגל ההתמכרות, אשר יכולתם להתנהלות עצמאית מוגבלת - "בית גפן" בהוד השרון, אך הנאשם סירב להצעה זו, בטענה כ הוא מסוגל להתנהל באופן עצמאי ולדאוג לעצמו.

שירות המבחן צוין כי לדברי הנאשם הוא עתיד להשתקע בבית שמש, והומלץ על צו מבחן לשנה, ושל"צ בהיקף של 140 שעות, מאסר מותנה והתחייבות.

לאחר שהופנה הנאשם לקבלת חו"ד מאת הממונה על עבודות שירות, הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף, על דעתו, בו נכתב כי שירות המבחן ערך כמה שיחות עם גורמי הטיפול בהוסטל אביבים אשר עמדתם היא כי הדבר לא מיטבי עבור השיקום של הנאשם, ובמידה וזה יהיה המצב זה יגרום לרגרסיה משמעותית במצבו, והוא יאלץ להפסיק לעבוד. שירות המבחן חזר על המלצתו.

טענות הצדדים:

5. לטענת ב"כ המאשימה:

יש לקבוע מתחם עונש הולם בין 15 ל-32 חודשי מאסר בפועל.

במסגרת המתחם התבקש להטיל ענישה ברף התחתון של המתחם, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

ב"כ המאשימה מתנגדת לבקשת ההגנה לירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם ונטען כי הגם שהנאשם עבר דרך בהליך שיקומי טיפולי, הוא לא הפנים את הטיפול ובחר שלא להמשיך במסגרת ארוכת טווח המתאימה לצרכיו. נטען כי יש לתת ביטוי לשיקולי הגמול וההרתעה ואין לקבל את המלצת שירות המבחן לשל"צ.

6. לטענת ב"כ הנאשם:

מדובר בנאשם בעל רקע מורכב, ונסיבות חייו קשות ביותר.

מדובר באירוע ספונטני, הנאשם לא חיפש קורבן על מנת לתקוף או לגנוב, עבר במקרה באותו מקום, עשה את מה שעשה, מתחרט על כך, לא הייתה לו כוונה לפגוע במתלוננת לא תקף אותה באמצעות נשק קר, או תקף אותה, וניסה למשוך את התיק בשל התנגדות המתלוננת, ובשל התנגדות של המתלוננת, היא נחבלה בראש. מדובר באירוע שהתרחש ללא תחכום או אכזריות, ועל רקע שתיית אלכוהול.

מדובר בנאשם דר רחוב אלכוהוליסט, אי אפשר להתעלם מכך. למעשה המטרה של הנאשם הייתה להשיג כסף קל, לצורך רכישת אלכוהול, אוכל וכל דבר אחר.

לגבי הנזק שנגרם מביצוע העבירה, לא הוגש תסקיר נפגע עבירה, ולא מסמכים או ראיות שבית המשפט יכול התרשם שנגרם נזק משמעותי למתלוננת.

הנאשם מוכן לפצות את המתלוננת. הנזק שהיה צפוי להיגרם לא היה אמור להיות גבוה, הנאשם לא התכוון לפגוע במתלוננת.

הנסיבות שקשורות לביצוע העבירה מקלות עם הנאשם, והמתחמים במקרים כאלה נעים בין עונש של 5 חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל.

יש מקום לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום. האיזון בין האינטרס הציבורי והרתעה והגנה על ביטחון הציבור, לבין האינטרס הציבורי והאישי בשיקומו של הנאשם אינו פשוט, אולם יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו. יש מקום להעדיף את השיקול השיקומי על פני השיקול ההרתעתי.

הנאשם מבקש לחזור לדרך הישר, לא נפתחו תיקים נוספים ולא היו אירועים חריגים, הוא משתף פעולה, מגיע ומשתף, והדבר הזה עשוי להצביע על סיכוי ממשי של שיקום. שירות המבחן הגורם המקצועי שליווה את הנאשם תקופה משמעותית, בסופו של יום שירות המבחן ראה לנכון להמליץ על ענישה שיקומית. הנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריח תקופה של 8 וחצי חודשים. אז הוא שוחרר לחלופה טיפולית. הפגיעה של העונש בנאשם משמעותית ביותר, וזאת לאור העובדה שלנאשם אין תמיכה משפחתית בארץ מפנה. הנאשם אמר שאינו זוכר כלום, ואם עשה משהו הוא מתנצל ומצטער. הוא רוצה חיים נורמליים מסודרים ותקינים, יש לו ילד קטן, והוא רוצה לחיות ולהתקדם בחיים. כרגע הוא עובד והכל בסדר בעבודה. הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

7. בביצוע העבירה של דרישת נכס בכוח פגע הנאשם בערכים המוגנים שהם שמירה על שלמות הגוף וכבוד האדם, פגיעה ברכוש ובקניין, בתחושת הביטחון ובסדר החברתי. עבירה זו חמורה, בחוק נקבע לה מאסר בן 5 שנים, ומתחייב לצידה מענה עונשי הולם. בפסיקה הוגדרה העבירה כעבירה קשה, והדברים הבאים, המתייחסים לפגיעה באנשים תמימים, רלוונטיים וישימים לעבירה אשר ביצע הנאשם בנסיבות ביצועה: "העבירות בהן הורשע המערער - דרישת נכס באיומים ואחזקת סכין שלא כדין - הן קשות. לרוב הן מכוונות כלפי אנשים תמימים ההולכים להם ברחובה של עיר, או כאלה העובדים לפרנסתם. באמצעות הטלת אימה ופחד גוזלים אותם עבריינים נכסים וסכומי כסף מבעליהם, שעמלו קשה להשגתם. ... בית המשפט מחויב להגן על הקורבנות ולהטיל ענישה מרתיעה שתסייע במיגור תופעה מעין זו...". ע"פ 1938/13 רפיק גרבאן נ' מדינת ישראל (27.2.2014).

לעבירה זו מנעד ענישה רחב, אשר מובן כי נובע מהנסיבות המסוימות בכל מקרה, לאור ההיבט האינדיבידואלי של קביעת המתחם, המתבצעת תוך התייחסות לנסיבות ביצוע כל עבירה. להלן התייחסות לענישה בעבירה זו, אולם הענישה הנוהגת הינה אך אחד השיקולים בקביעת המתחם, ומובן כי לנסיבות המסוימות של כל מקרה יש את המקום המרכזי בקביעה של המענה העונשי ההולם, ויש לאבחן כל מקרה בהתאם.

בע"פ 7720/05 חמד אבו עראר נ' מ"י (2.2.2006), הורשע המערער על פי הודאתו בביצוע עבירת דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין בכך שעל פי עובדות כתב האישום המתוקן, המתלוננת הלכה ברחוב כשהיא מחזיקה תיק בידה הימנית, המערער ניגש אליה, דחף אותה ומשך את התיק מידה בכוח, לאחר מכן ברח מן המקום כשהמתלוננת רצה אחריו וצועקת שיחזיר לה את התיק. התיק נתפס והוחזר על תוכנו למתלוננת. על המערער הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל תוך שנקבע כי: "מדובר בעבירה חמורה אשר הפכה להיות נפוצה בעת האחרונה כאשר היא מכוונת כלפי עוברי אורח תמימים אשר הולכים להם ברחובה של עיר ובמיוחד אמורים הדברים כאשר העבירה מתבצעת לרוב כלפי נשים המתקשות להתמודד עם מעשי אלימות המופעלים כלפיהן, ומכאן חובת בתי המשפט לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה במקרים כגון אלה. בית המשפט המחוזי הביא בין יתר שיקוליו לעונש את נסיבותיו האישיות של המערער וגם את העובדה כי המערער הודה בהזדמנות הראשונה וגם את העובדה שהוא לא פגע במתלוננת בדרך כלשהי, עוד הביא בחשבון את העובדה כי התיק על תכולתו הוחזר למתלוננת, ועל כן נראה לנו כי אין מקום להתחשבות נוספת בעניינו של המערער. העונש שהוטל על המערער תואם את מדיניות הענישה הראויה במקרים כגון אלה, מכל מקום הוא אינו חמור במידה אשר מצדיקה את התערבותו."

בע"פ 1938/13 רפיק גרבאן נ' מ"י (27.2.2014) נדון המערער ל - 36 חודשי מאסר בעבירות של דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 סיפא והחזקת סכין, אשר בוצעו כאשר נכנס לחנות, איים על המתלוננת באמצעות סכין ודרש ממנה כסף. ביהמ"ש הדגיש את הצורך במיגור תופעת גזילת נכסים מאנשים תמימים, כאשר הקורבן בזמן אמת אינו יודע האם העברייני יעשה שימוש בנשק הקר, וגם בהעדר נזק מדובר בצורך של ממש להבטחת ביטחון הציבור. מדובר בחלופה המחמירה יותר של עבירה זו, סעיף 404 סיפא, תוך שימוש בנשק קר, ויש לאבחן מקרה זה בהתאם.

בע"פ 7538/11 ג'קי גיגי נ' מדינת ישראל (21.2.2012) - המערער הורשע בשתי עבירות של דרישת נכס באיומים והיזק בזדון, כאשר המערער נכנס לחנות באישון לילה, דרש באיומים את כספי הקופה מהמתלוננת ונטל ₪ 900 ודרש ממנה את מכשיר הפלאפון, ולאחר שענתה לו כי אין לה מכשיר פלאפון, שבר את מכשיר האינטרקום בחנות. המערער צרף תיקים נוספים והורשע בעבירות של איומים, היזק בזדון, הטרדה באמצעות מתקן בזק והחזקת סם לצריכה עצמית, ונגזרו עליו 8 חודשי מאסר בפועל. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור.

בע"פ 9218/11 פלוני נ' מ"י (5.6.2012) המערער הורשע בעבירת דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין, כאשר יחד עם אחר הצטייד במקל וסכין ואיים על שני קטינים כי יתנו לו את המחשב שלהם. המערער נדון לשנת מאסר, ובערעור, נוכח גילו הצעיר (20) והעובדה כי זהו מאסרו הראשון ותסקיר החיובי שהוגש, הופחתה הענישה ל - 9 חודשי מאסר בפועל. גם כאן העבירה הינה בחלופה המחמירה לפי סעיף 404 סיפא, ויש לאבחן בהתאם.

8. הנסיבות של ביצוע העבירה על ידי הנאשם חמורות. מדובר בדרישת נכס בכוח, תוך הפעלת אלימות כלפי קורבנו, המתלוננת, אשר הייתה בגיל 67 בעת ביצוע העבירה.

המתלוננת ישבה לתומה על ספסל, והנאשם לקח ממנה את תיקה תוך שהיכהאותהבראשה באמצעותהתיקבחוזקה, בעודיהאמנסהלאחזבתיק. המתלוננתאחזהבראשהבכאבוהחלהלצרוחמכאבים, והנאשםהחלבמנוסהכאשרהתיק בידיו. כאמור עובראורחאשרהזדמןלמקוםהאירוע,רדףבאמצעותרכבואחרהנאשםעדשעצראותו,

נטלמידיואתהתיקהחזירוהמתלוננת.כתוצאהממעשיושלנהאשםסבלההמתלוננתמנפחותוכאביםחזקיםבראש.

נסיבות חמורות אלו של העבירה עולות בחומרתן על נסיבות ביצוע העבירה בע"פ 7720/05 דלעיל. שם לא הופעלה אלימות כזו אשר הפגין הנאשם כלפי המתלוננת, שם לא היכה המערער את קורבנו, וכאן היכה הנאשם קורבן בגיל 67, אשר אחזה בראשה בכאב והחלה לצרוח מכאבים, לאחר שהיכה אותה בחוזקה, ואף נגרמו לה נפחות וכאבים חזקים בראש. כאמור, בע"פ 7720/05 נגזרו 15 חודשי מאסר תוך שבית המשפט קובע שהעונש תואם את מדיניות הענישה.

לאור חומרת נסיבות ביצוע העבירה, אני מוצא כי יש לקבל את עתירת המאשימה למתחם העונש ההולם, עתירה אשר ברף התחתון שלה הינה במידה מסויימת אף מקלה מעט, לאור הפסיקה דלעיל ולאור חומרת הנסיבות. תקיפה של קורבן תמים, שהייתה בגיל 67, תוך הפעלת אלימות של ממש כלפיה, מחייבת מתחם הכולל מאסר בפועל משמעותי.

אשר על כן אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבות ביצועה כולל מאסר בפועל הנע בין 15 ל - 32 חודשים.

הענישה

9. הנאשם יליד 1982 והוא נעדר עבר פלילי.

כמתואר לעיל מתסקירי שירות המבחן, נעשו ניסיונות רבים לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית המתאימה לצרכיו, ובהתייחס להתמכרות לאלכוהול.

כפי שניתן ללמוד משורת התסקירים עלו קשיים לאורך התקופה, ולצד העובדה שלא בוצעו עבירות נוספות, עלו קשיים של הנאשם להסתגל ולעמוד ביעדי הטיפול, ושוב ושוב נעשו ניסיונות, אך הקשיים נותרו, צוין קושי בלקיחת חלק בטיפול הקבוצתי ותחושה של פסיביות מצידו, עד אשר הקהילה הגיעה למסקנה כי מוצתה התועלת שתוכל לספק לנאשם.

גם לאחר המעבר להוסטל עלה כי קיימת מסוגלות נמוכה של הנאשם בכמה תחומים, ולבסוף הנאשם אף סירב להשתלב במסגרת לטווח ארוך אשר הוצעה לו.

מצב דברים זה מעלה ספקות בשאלה אם יש לרדת אל מתחת למתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. לא ניתן להתעלם מתהליך מסויים שעשה הנאשם, אולם תהליך זה מוגבל, וחלק מכך ניתן ללמוד כי נובע גם מקשייו של הנאשם.

הנאשם אף אינו מוכן להמשיך באופן המוצע לו לטווח ארוך לאור קשייו, כאמור לעיל.

לאחר שנשקלו טענות הצדדים אני מוצא כי יש לרדת את מתחת למתחם העונש ההולם, אך באורח מתון, וזאת לאור התהליך המסויים שביצע הנאשם וההתרשמות כי הקשיים קשורים גם למסוגלותו, כפי שעולה מהתסקירים.

המלצת שירות המבחן אינה נותנת ביטוי לכלל שיקולי הענישה, מותרת את המעשה הפלילי החמור שביצע הנאשם, בהפעילו אלימות כלפי המתלוננת, ללא מענה עונשי של ממש, ואין לקבלה.

ייתכן ואכן הטלת עבודות שירות תעלה קושי לנאשם, אולם זהו מענה עונשי מתון ומקל המביא במסגרתו את ההיבטים השיקומיים של הנאשם, ומנגד אינו מותיר מעשה כה חמור ללא מענה עונשי.

במרכז ההליך מצוי המעשה שביצע הנאשם, וקבלת המלצת שירות המבחן משמעותה אי מתן משקל לחומרתו.

ירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם כך שיוטלו 9 חודשי עבודות שירות הינה ירידה מתונה בשים לב לכך שהנאשם היה נתון במעצר כשמונה חודשים, וימי מעצר אלו לא יופחתו מהמאסר בעבודות שירות.

להטלת מאסר על דרך עבודות שירות היבט שיקומי, המביא לידי ביטוי את התהליך המסויים שעבר הנאשם, זאת לצד צו מבחן במסגרתו יפוקח הנאשם.

יש לקבוע פיצוי לזכות המתלוננת, אשר יקבע על דרך האומדן כפי קביעתו בהליך הפלילי, ועליו להביא לידי ביטוי את הפגיעה שפגע בה הנאשם כאמור לעיל. יש לציין כי לא הובאה ראיה לנזק פיזי אשר נותר.

10. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר בעבודות שירות - מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים. תקופת מאסרו תרוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות. הובהרה לנאשם חובתו לבצע את עבודות השירות, ובמידה שלא יעשה כן ניתן יהיה להמירן בעונש מאסר בפועל, וכך גם יוכל הממונה לפי שיקול דעתו, היה וימצא קיומה של עילה לכך.

הנאשם יתייצב בפני הממונה על עבודות שירות לתחילת ביצוע עבודות השירות ביום 6.1.25 שעה 8:00, כמפורט בחוו"ד הממונה.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. הנאשם ישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על עבירה נוספת לפיה הורשע או כל עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע.

פיצוי - הנאשם ישלם למתלוננת ע.ת.1 פיצוי בסך 5,000 ש"ח. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון בתוך 30 יום מהיום.

צו מבחן - ניתן בזה צו מבחן לתקופה של 12 חודשים כלפי הנאשם. הנני מחייב את הנאשם לשתף פעולה עם שירות המבחן, הכל על פי הנחיות שירות המבחן. מובהר לנאשם כי באם לא יקיים צו זה ניתן יהיה לחזור ולדון מחדש בשאלת העונש ולהטיל עונש נוסף.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' כסלו תשפ"ה, 03 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.